

SKYDDADE PERSONUPPGIFTER

Skyddade personuppgifter får man om det finns risk för att man ska utsättas för hot eller våld.

Enligt Skolverkets skrift om *Unga med skyddade personuppgifter* (2011) finns cirka 4 800 barn och ungdomar, upp till 19 år, med skyddade personuppgifter i Sverige.

Det finns tre typer av skyddade personuppgifter eller skyddad identitet som man också kan säga: sekretessmarkering, kvarskrivning och fingerade personuppgifter.

Alla tre typer är till för att skydda personer som riskerar att råka illa ut om uppgifter om t.ex. adress lämnas ut.

Sekretessmarkering

Folkbokföringsuppgifter, till exempel personnummer, namn och adress, är normalt offentliga.

Detta innebär att var och en har rätt att få ta del av dessa uppgifter.

Sekretessmarkering innebär att personuppgifter blir skyddade genom att en markering för särskild sekretessprövning förs in i folkbokföringssystemet. Då måste varje myndighet noga pröva det enskilda fallet innan de lämnar ut personuppgifter. Det är alltså ingen absolut sekretess.

Kvarskrivning

En sekretessmarkering ger inte alltid tillräckligt skydd. Om en person kan antas bli utsatt för brott, förföljelse eller andra allvarliga trakasserier kan Skatteverket även besluta om kvarskrivning. Det innebär att en person kan flytta till en ny adress men ändå vara folkbokförd på den gamla orten. Skattekontoret på den ort där personen tidigare var skriven anges som en särskild postadress. Det som aviseras till andra myndigheter är en flyttning där personen blivit ”på församlingen skriven”. Den nya adressen blir aldrig registrerad i folkbokföringen och sprids därmed inte heller till andra myndigheter. Den faktiska adressen förvaras manuellt hos Skatteverket.

För att få ett starkare skydd vid sekretessmarkering och kvarskrivning kan man göra ett namnbyte med stöd av namnlagen hos Skatteverket eller Patent- och registreringsverket.

Fingerade personuppgifter

Vid särskilt allvarliga hot kan en person få fingerade personuppgifter eller så kallad ny identitet. Det innebär att personen får nya identitetsuppgifter, till exempel ett nytt namn och nytt personnummer.

Det går också att begära fingerade personuppgifter för ett barn som man har vårdnaden om och bor tillsammans med. Kopplingen mellan identiteterna finns bara hos Polismyndigheten.

FAQ angående elever med skyddade personuppgifter

Hur ska journaldokumentation ske för elever med skyddade personuppgifter?

All dokumentation måste hanteras manuellt i pappersutgåva, inga personuppgifter med namn, adress, telefonnummer får läggas in i datajournalssystemen.

Finns en sedan tidigare upprättad datajournal, lämnas den utan vidare åtgärd.

Kan journal för elev med skyddade personuppgifter inhämtas från tidigare skola/barnvårdscentral?

Journal kan inhämtas om samtycke finns vårdnadshavarna eller från elev över 16 år.

Hur hanteras uppgifterna vid remiss?

Pappersremiss skrivs på elev med skyddade personuppgifter. Namn och personnummer skrivs på remissen om dessa uppgifter finns. Observera att iaktta varsamhet med adressuppgift på remissen. Remissen märks tydligt med ”**Skyddad id**”.

För att nå elev/vårdnadshavare i samband med att de ska kallas till mottagningen dit remiss skickats, måste den externa kommunikationen överenskommas med elev/vårdnadshavare, t ex att kallelser sker via skolsköterskan, som kan informera om kommande tid. Kommunikation kan också ske via Skatteverkets förmedlingsservice.

Hur kontaktar jag socialtjänsten om eleven med skyddade personuppgifter är samhällsplacerad?

I de fall vi inom elevhälsan behöver ha kontakt med placerande socialtjänst, får vi endast ta kontakt med *känd/utpekad* handläggare i respektive kommun. Kontakten får endast tas via telefon, inte mejl. Vi får, av sekretesskäl, t.ex. inte ringa till växeln och fråga vem som är handläggare i ärendet.

Hur hanteras en anmälan till socialtjänsten för elev med skyddade personuppgifter?

Anmälan skrivs på papper och skickas till socialtjänsten per brev. Kopia av anmälan förvaras på ett säkert sätt, dvs. inlåst. Registreringsskyldighet föreligger för handlingen men för närvarande finns inget bra sätt att hantera den delen. Professioner som arbetar under HSL förvarar anmälan i elevens pappersjournal.

Hur fungerar hanteringen av skyddade personuppgifter i friskola?

Fristående förskolor, skolor och fritidshem är inte myndigheter och omfattas därför inte av offentlighetsprincipen. Offentlighets- och sekretesslagen är därmed heller inte tillämplig för de fristående verksamheterna. En fristående verksamhet får, men måste inte, lämna ut uppgifter och dokument om unga i verksamheten. Det är dock viktigt att även unga i fristående verksamheter har ett skydd för sin integritet och därför har personal i fristående verksamheter tystnadsplikt. Uppgifter som omfattas av tystnadsplikt i en fristående förskola eller skola får inte lämnas ut.

Kan skolan beställa tolk till elev/vårdnadshavare med skyddade personuppgifter?

Vid behov bör en tolk finnas med så att det inte råder några oklarheter. Det är viktigt att be om vårdnadshavarens samtycke, eftersom det innebär att ytterligare en person får kännedom om var familjen befinner sig. Om familjen tillhör en liten språkgrupp i Sverige kan tolken själv i vissa fall, även om hon eller han har tystnadsplikt, uppfattas som ett hot.